

1. Eindeloos

'Gekkenwerk!' 'Veel te gevaarlijk!' 'Afschuwelijk saai.' De waarschuwingen van de *locals* zijn niet mis te verstaan. 'Weet je wel waar je aan begint?' is de vraag die er steevast vertwijfeld aan wordt toegevoegd. Maar we zijn vastbesloten, we willen de horizon achterna. Vóór ons ligt twaalfhonderd kilometer niets, niets dan leegte. Twaalfhonderd kilometer woestijn. We zijn aangekomen in het stadje Norseman dat zichzelf *Gateway to the West* noemt, de laatste halte voor de eindeloosheid, voor de Nullarbor Plain.

Het is oktober en dus lente in Australië. Desondanks kan de temperatuur overdag oplopen tot vijftig graden Celsius en kan het 's nachts vriezen. De Nullarbor, oftewel vlakke zonder bomen, is een woestijn. We zijn voorbereid, voor zover dat mogelijk is. De tassen bevatten zonnebrandcrème, regenspullen en warme kleding. We hebben eten voor drie dagen en een watervoorraad van zestien liter. Voedzame spullen zoals brood, yoghurt, muesli en bananen zullen we onderweg niet tegenkomen. In de Nullarbor zijn alleen *roadhouses*, tankstations met daarbij een bar, motel of camping. Daarom hebben we twee pakketjes met eten gemaakt en deze 'per adres' aan onszelf gestuurd, naar de *roadhouses* in Caiguna en Border, respectievelijk vierhonderd en achthonderd kilometer verderop. Op de doosjes schreven we een vriendelijk verzoek het pakketje een paar dagen voor ons te bewaren, in een koeling. De *roadhouses* zijn onze overnachtingsplekken. Het betekent dat we soms afstanden van 150 of 200 kilometer per dag zullen moeten overbruggen. Monsteretappes, althans voor ons. Er zijn ook mensen, recordjagers, die 400 kilometer per etmaal fietsen en in 43 dagen heel Australië rondrijden, maar zo'n prestatie komt zelfs in onze meest heroïsche dromen niet voor.

Ondanks alle waarschuwingen verheug ik me op deze eindeloze rit. De onbegrensde leegte trekt. Ik wil me erin onderdompelen, voelen wat de leegte met me doet. Ik wil me laten verrassen door de schoonheid, door de subtiele veranderingen van de omgeving en van het licht. In stilte hoop ik dat de eindeloosheid van de woestijn en de lange dagelijkse ritten me ook zullen uitnodigen tot reflectie. Niet afgeleid door snel op elkaar volgende visuele *triggers*, opgaand in de monotone cadans van de pedalen, lijkt het fietsen door de Nullarbor me een uitgelezen meditatieve oefening. Maar als ik eerlijk ben tegen mezelf weet ik dat het vooral een kwestie zal zijn van 'de blik op oneindig en meters maken'.

Nu we in alle vroegte klaarstaan voor de eerste etappe door de Nullarbor denken we nog even terug aan de planning van onze tocht door Australië. Omdat de wind meestal uit het westen komt, besloten we van west naar oost te gaan. Daarmee zouden we het onszelf makkelijker maken en energie besparen. Vanochtend waait er een stevige wind, uit het oosten, helaas.

Het *roadhouse* in Balladonia, 195 kilometer verderop, is ons doel. Vol goede moed beginnen we aan de eerste kilometers over de eindeloze Eyre highway. De eerste uren hebben we niet al te veel last van de tegenwind, fit en uitgerust als we zijn. We hebben meer moeite met onze extra watervoorraad. De flessen en waterzakken die we aan de – toch al zwaar beladen - fietsen bevestigd hebben schommelen hevig en brengen ons uit balans. We moeten een aantal keren afstappen om alles opnieuw vast te maken en goed aan te sjoeren. Het is fris vandaag, waarschijnlijk zullen we al dat water niet nodig hebben. Desondanks zijn we er zuinig op en houden we het angstvallig bij ons, je weet maar nooit. Verdwalen of omrijden zullen we niet, er is maar één weg, de twaalfhonderd kilometer lange Eyre highway, maar de woestijn kan verrassingen in petto hebben. Misschien slaat het weer om, krijgen we pech of

halen we vandaag onze bestemming niet.

Eindelijk vinden we ons ritme en komt er tijd om de aandacht op de omgeving te richten. Deze woestijn is geen zandvlakte maar een droog en dor gebied met een roodbruine, vaak rotsachtige bodem. Er groeien met name lage struikjes en lokale, harde grassoorten zoals spinifex. Aan de hoeveelheid wilde lentebloemen is te merken dat het gebied geleidelijk aan droger wordt, het worden er steeds minder. Onderweg komen we niets tegen, zelfs geen steen of boomstronk, daarom brengen we onze pauzes staand door, in de berm. Niet alleen daarom zijn ze niet rustgevend. Zodra we van de fiets stappen vallen we ten prooi aan de vliegen, een typisch Australisch fenomeen. Talloze hardnekkige vliegen zwermen om ons heen en laten zich niet weggagen. Ze lijken een voorkeur te hebben voor oren, ogen, neuzen en monden. En ze steken. Daar staan we dan, om ons heen maaierend met de armen om de vele vliegen uit ons gezicht te weren terwijl we daartussendoor ons brood proberen op te eten.

Het echte afzien begint na de middag. De etappe is licht glooiend. Met wind mee zouden we deze heuveltjes fluitend genomen hebben, als we ze al gemerkt zouden hebben. Nu met deze forse tegenwind moeten we extra krachten aanboren. Tergend langzaam gaan de kilometers voorbij. Henk rijdt voorop en doet het kopwerk. Ik probeer hem te volgen en blijf zo veel mogelijk achter hem rijden, uit de wind. Het gaat moeizaam. We gaan maximaal vijftien kilometer per uur. Stoppen en onderweg ergens kamperen is geen optie. De vlaktes om ons heen zijn zo open en onbeschut dat het niet bepaald aantrekkelijk is om hier tussen het spinifex ons tentje op te zetten. Bovendien is het nog vroeg, Balladonia komt langzaam maar gestaag dichterbij. Henk geeft zich gewonnen en laat ook mij af en toe voorop rijden. Mijn tempo is veel lager, maar even uit de wind rijden door achter mijn rug te fietsen geeft hem

wel de gelegenheid om wat te herstellen. Tegen half zes rijden we Balladonia binnen, een *town* met negen inwoners. Zonder nog oog te hebben voor de omgeving, gaan we zitten en geven we toe aan de behoefte om onderuit te zakken en te drinken, veel te drinken. Daarna is het douchen, eten en meteen naar bed. De wekker zal morgen om kwart over vier aflopen.

Dan staat het langste rechte stuk weg van Australië op het programma, 146,6 kilometer zonder één enkele bocht. Het is het stuk van de Eyre highway dat net buiten Balladonia begint en eindigt met een bocht in de weg in de buurt van het plaatsje Caiguna. De weg is niet alleen kaarsrecht, maar ook vlak. De open vlakte die de weg aan weerszijden flankeert maakt dat de oostenwind vrij spel heeft. We bereiden ons voor op uren van hetzelfde, op wind en nog meer wind. De felle wind beukt op ons in zodra we op de fiets zitten en zet een rechtstreekse aanval in op onze weerbaarheid. Het wordt een constant gevecht om geniepige windvlagen af te weren en om de fiets recht op de weg te houden. In mijn blikveld fietst een kromgebogen Henk die al zijn krachten aanwendt om zijn zwabberende fiets in het gareel te houden. Ik zit in dezelfde houding, hetzelfde te doen. Mijn handen verkrampen en verstijven. De eerste uren heb ik ze ingepakt in sokken die dienst doen als surrogaathandschoenen, de temperatuur is tegen het vriespunt aan.

Aanmoedelingen zijn er genoeg. Automobilisten zwaaien, steken duimen op, knipperen met de lichten, toeteren, fotograferen of filmen ons, of vragen of we nog iets nodig hebben. Gevaar dreigt er ook. Dat komt van de *roadtrains*, die logge, lange trucks met twee, drie of vier opleggers, die plankgas over de highway denderen, met in hun kielzog een verschrikkelijke windvlaag. De enorme gevaartes kunnen onverhoeds gaan slingeren in een poging uit te wijken voor fietsers. De chauffeurs rijden bijna dag en nacht door en gaan twee keer in de week tussen bijvoorbeeld Perth en Adelaide op en neer, wat neerkomt op zo'n twaalfduizend kilometer per week. Sommige truckers zullen we in de Nullarbor dan ook meerdere keren tegenkomen. Vandaag is het aanzienlijk drukker op de weg dan gisteren wat *roadtrains* betreft. Meestal moeten we met een van achteren naderende truck rap de berm in. Zeker als er tegelijkertijd een tegenligger aan komt, dan is er geen andere keus als je het wilt navertellen. Sommige *truckies* zijn echte *bastards*. Ze lijken gericht op kilometers vreten en laten zich niets gelegen aan stoorzenders zoals breed bepakte fietsers. We missen een spiegeltje om de vrachtauto's te zien aankomen. Door de herrie van de wind horen we zelfs de grootste en zwaarste trucks pas als ze ons heel dicht genaderd zijn. Er zit niets anders op dan voortdurend om te kijken, zeker als we een tegenligger aan zien komen. Henk neemt dit werk op een gegeven moment van me over, door het langdurig in een en dezelfde houding zitten, zit mijn nek inmiddels helemaal vast.

In twee dagen tijd zien we honderden kangoeroes. Helaas slechts één levende. Behalve kangoeroes herkennen we ook dode konijnen, slangen, hagedissen, vogels en *possums*, slachtoffers van het verkeer. Ik maak mezelf wijs dat ik inmiddels een dode kangoeroe aan zijn geur kan herkennen en dan instinctief weet in welk stadium van ontbinding het beest is. Voor mijn geestes oog kan ik dat dode dier vervolgens van binnen en van buiten uittekenen, inclusief gruwelijke details zoals opengereten lijven en gapende wonden. De dode dieren zijn niet te negeren maar ook onze 'fietstrein' dendert er gewoon aan voorbij.

Vandaag gaan we pijnlijk langzaam vooruit. We worstelen 150 kilometer lang met de sterke tegenwind, onderwijl een heel bataljon mannen met hamers trotserend. We zwoegen van afstandsbordje naar afstandsbordje, onszelf de verplichting opleggend om steeds 25 kilometer te fietsen en dan pas weer te pauzeren. Het is met name tijdens de pauzes dat ik me realiseer hoe bijzonder deze tocht is. Iedere pauze kijk ik mijn ogen uit. Ik draai rondjes in de berm, terwijl ik de onmetelijke verten rondom in me opneem en de strakke asfaltlijn tot aan de eindeloze einders gebiologeerd volg. Mijn enthousiasme leidt soms tot vreemde gesprekken. 'Wauw! Henk, kijk nou eens, moet je dat zien!' 'Wat? Waar? Ik zie niks.'

'Precies, dat bedoel ik nou!'

's Avonds vraagt Henk of ik een bierfles voor hem wil openmaken. Ik kijk hem aan en zie zijn uitgewoonde gezicht. Ik heb Henk die ook vandaag het zware kopwerk heeft gedaan nog nooit zo moe gezien, hij is bekaf. Zijn handen zijn krachteloos geworden door het langdurig ingespannen en krampachtig sturen. Hij kan amper een rits dichttrekken, laat staan een bierflesje openmaken.

Het 'plaatsje' Cocklebidy wordt onze volgende halte. We willen wat bijkomen en hebben besloten om van de derde dag een korte dag te maken. Tegen de middag arriveren we na zeventig kilometer bij het *roadhouse* waar we dan nog de enige gasten te zijn. We inspecteren de omgeving en overwegen of we hier willen kamperen of een kamer in het motel zullen nemen. Het kampeerterrein is een open vlakte waar de wind vrij spel heeft. Midden op het terrein staat pontificaal een grote, luid brommende generator, het enige bouwwerk op het *roadhouse* na. De grond is bikkelhard, het valt niet mee om hier haringen in te krijgen. Nergens is er een boompje, hekje of andere beschutting, er staat niet eens een bankje. We nemen een motelkamer. Bij de receptie hangen teksten met wervende taal: 'Blijf toch een dagje langer hier, er is hier zoveel te doen!' en 'We hebben een golfbaan hier!' In het gastenboek staan opmerkingen als: '*We came, we saw and got stuck, wouldn't want to go home anymore*'. Humor hebben ze wel die *Aussies*. Henk doet in de badkamer een poging om te koken op onze benzinebrander. Niet de meest voor de hand liggende locatie, maar er is buiten nergens een beschut plekje. Gisteren hebben we in Caiguna ons pakketje met eten opgehaald. Het stond keurig voor ons klaar in een koeling. We geven nu de voorkeur aan een gezonde zelfgekookte hap boven een snack hier in de bar. Bovendien scheelt het gewicht. Wat op is hoeven we niet meer mee te dragen op de fiets.

We hebben zoveel tijd vandaag dat we de was doen, de fietsen nakijken en ook nog sightseeing Cocklebidy kunnen doen. Even komen we in de verleiding om via een *dirtroad* zuidwaarts te fietsen, richting oceaan. Daar is een observatiepunt voor vogels en er moeten ook enkele grotten zijn. Uiteindelijk blijven we bij ons plan om vooral uit te rusten. We gaan in en om het *roadhouse* op onderzoek uit. De generator op het open veld broemt nog steeds. Het bordje bij de receptie was toch geen grapje, er is hier echt een golfbaan, we blijken er op uit te kijken vanuit onze motelkamer. Het terrein is zo'n wildernis dat het ons niet als zodanig opgevallen was. Onze sightseeing is allesomvattend maar van zeer korte duur. Het enige dat ons nog rest is een inspectie van de bar. Daar zitten inmiddels twee *truckdrivers*, stoere mannen, die na het brommen van een ingeslikte groet die klinkt als '*g'day*', geen oog meer hebben voor de nieuwe binnenkomers. Een loslopende geit heeft postgevat voor het raam en kijkt belangstellend naar binnen.

Dankzij het wegvallen van de wind, worden de 95 kilometers tussen Cocklebidy en Madura snelle kilometers. Ook met deze hogere snelheden blijft de omringende leegte allesoverheersend aanwezig. Toch voelt het anders, de omgeving voelt vriendelijker aan. Nu is het niet meer de leegte die de regie voert, maar zijn wij het die gevoelsmatig de touwtjes in handen lijken te hebben. Niets is zo veranderlijk, zo subjectief en betrekkelijk als het gevoel. Aan het eind van de tocht wacht ons een verrassing. We blijken geklommen te hebben en op hoogte te zitten, op de Madura Pass. Hier vandaan hebben we vanuit een heel ander perspectief een schitterend uitzicht over een onvoorstelbare vlakte met bijzondere kleurschakeringen. Een vage, bleekgroene kleur overheerst in de vlakte onder ons, in de verte zijn enkele donkere vlekken zichtbaar. Het zijn de droge graspollen die hier en daar worden opgeluisterd met wat struiken en boompjes. Madura ligt aan de voet van de heuvel

in zowaar een bosrijke omgeving. Het is een echte oase, een kleine vruchtbare plek van honderd vierkante meter in dit immense, droge gebied. Het is geen oord voor truckers maar een vakantieoord en een paradijselijke plek, zeker in vergelijking met Cocklebiddy.

De uren in de vroege ochtend zijn veruit de mooiste uren van de dag. De ochtend van dag vijf biedt een sluimerende zon in een heilige wolkenloze hemel, die een vaalgele gloed voor ons uitwerpt. De windstilte van gisteren blijkt een voorbode voor een weersomslag te zijn geweest. De koelte heeft plaatsgemaakt voor een drukkende warmte. De wind is weer aangetrokken maar gedraaid in ons voordeel, we hebben vandaag noordwesten wind. Dat maakt een gigantisch verschil. Net na de lunch hebben we al 150 kilometers op de teller staan. De wind blaast ons over de weg. Fietsen door de Nullarbor met zo'n gunstige wind, is kinderspel. De enige minpuntjes zijn onze pijnlijke lichamelijke kwaaltjes, Henk zijn krachteloze vingers, mijn stijve, zere nek, en de stevige zadelpijn die ons inmiddels allebei teistert. Ondanks de stramme lijven en beurse billen genieten we met volle teugen. Het fietsen gaat voorspoedig, te voorspoedig.

We naderen Eucla. Op de weerberichten werd Eucla steeds genoemd in ongunstige zin. Het rommelt altijd in Eucla, er is daar steeds sprake van onweer, donder, regen en een harde oostenwind. Blijkbaar komen er verschillende stromingen bij elkaar. En jawel, zo'n vijftig kilometer voor Eucla wordt de tot dan toe gunstige wind ineens besluiteloos om enkele kilometers verderop over te gaan in tegenwind. We schakelen terug van een groot naar een klein verzet en ruilen voorspoed in voor hard werken. Maar toch, ons euforisch gevoel kan niet meer stuk. We zijn klaar voor wat veranderingen. Het landschap is ook aan het veranderen. Aan onze linkerhand is in de verte een bergketen opgedoemd. Het zijn de Hampton Tablelands, bergen die op deze afstand iets weg hebben van een stenen geluidswal. Aan het eind van de rit, als we al 185 kilometer in de benen hebben, krijgen we deze 'geluidswal' nog even voor de kiezen. Een lastig te nemen hindernis. Dan rijden we Border binnen, de grens tussen twee staten, Western en Southern Australia. Een voorspoedige tocht van maar liefst 200 kilometer zit er op. We zijn blij met dit resultaat en blij dat ons hier een zelfgeregelde verrassing te wachten staat, ons pakketje met eten. Onze voorraad begon net op te raken.

De weg loopt verder, pal langs de zuidkust, langs de Great Australian Bight. Op diverse plekken is er een uitkijkpunt gemaakt vanwaar we een fraai uitzicht hebben op de oceaan, op de steile kustlijn en op de rotsen die bijna loodrecht uit het water oprijzen, meters hoog. Tot onze verrassing zien we dolfijnen, een tiental maar liefst. Al tuimelend en buitelend verzorgen ze diep onder ons een imposante privéshow.

Henk en ik peilen de wind, we vertrouwen hem niet. We besluiten te pakken wat we pakken kunnen en voluit te profiteren van de rugwind, voordat die later op de dag misschien weer draait. Gedragen door de wind, rollen we halverwege de middag Nullarbor binnen, het plaatsje zonder bomen dat z'n naam gegeven heeft aan de woestijn. We hebben weer een flinke afstand overbrugd, maar liefst 190 kilometer. Als alles goed gaat hebben we over twee dagen de Nullarbor doorkruist.

En alles gaat goed. Er volgen nog twee etappes (van respectievelijk 145 en 155 kilometer) voordat we in Ceduna zijn, de tegenhanger van Norseman en *Gateway to the East*. Onderweg krijgen de landschappelijke veranderingen die geleidelijk aan werden ingezet, verder vorm. Op de laatste dag fietsen we zelfs langs weilanden en passeren we een enkele

schapenboerderij. De woestijn maakt langzaam plaats voor een mildere omgeving waarin begroeiing, bebouwing en bewoning weer een serieuze kans krijgen. Er is meer te zien, maar tegelijkertijd wordt het saaier, de afwisseling is te gewoontjes.

De winkels in Ceduna verkopen champagne en stickers met daarop de tekst '*We crossed the Nullarbor*'. We hebben wel wat te vieren. Terwijl we ons tegoed doen aan champagne en een overvloed aan lekkere hapjes, blikken we terug op de afgelopen acht dagen.

Kwalificaties als gekkenwerk, gevaarlijk of saai komen er niet in voor. Wel termen als pittig, vermoeiend en eindeloos. Er was weinig tijd voor persoonlijke reflectie, maar we hebben wel een inkijkje gekregen in onze veerkracht en weerbaarheid, en in onze kwetsbaarheid. Bovenal heeft de tocht een onuitwisbare indruk gemaakt. De intrinsieke schoonheid van de onmetelijke dorre en onherbergzame ruigheid heeft waardering en ontzag afgedwongen. Het landschap is zo indrukwekkend leeg, er lijkt maar een optie: je erdoor te laten verrassen en meeslepen. Het mooie is dat iedere nieuwe tocht door ditzelfde gebied, totaal verschillende verhalen zal opleveren. Daarvoor is de beleving van deze eindeloosheid te zeer afhankelijk van willekeurige variaties in persoonlijke beleving en externe omstandigheden. We proosten op de magische aantrekkingskracht van woeste leegtes en eindeloze einders.

Fietsen door de Nullarbor.

Australië deel 1: van Perth naar Melbourne. Op onze route volgden we grotendeels highway 1, de weg om Australië heen. 1993.